

יחידת לימוד: שורשי עמ"י – עבר, מורשת, יזמות وحدة تعليم: جذور شعب إسرائيل – الماضي, التراث, المبادرة

מפמ"ר עולם הערבים והאסלאם: ד"ר סיגלית שושן

מחברת היחידה: אנה מלול

קהל היעד: כיתות ט-י 2A

יעדי יחידת הלימוד:

*פיתוח תחושת שייכות וזהות וחיזוק הקשר של התלמיד לעם, למדינה ולחברה הישראלית
*חיזוק אחריות אזרחית ומעורבות חברתית ועידוד פתיחות לשילוב בין חדשנות לבין שמירה על המורשת.

*פיתוח הבנת התלמיד לחיבור בין עבר להווה, וחשיבות המורשת ליזמות למען העתיד.

מטרות היחידה:

*היחידה מבוססת על ידע ומיומנויות שהתלמיד רכש בלמידת השפה הערבית ומהווה שלב נוסף בהתקדמותו בשפה בכתב ובעל פה תוך העמקת תחושת מסוגלותו להתמודד עם הטקסט ותכניו. למידת היחידה תעצים את יכולתו של התלמיד להיות סוכן שינוי בחברה, ליזום, ליצור תוך שמירה על המורשת.

*יחידה זו מיועדת לכיתות ט-י רמה 2A. ביחידה באים לידי ביטוי רכיבי ה-CEFR קליטה, הפקה, תיווך ואנטראקציה. קליטה – בהאזנה לטקסט וקריאתו, הפקה – בהבעה בכתב ובעל פה, בתיווך- בעיבוד הטקסט ותרגומו ובאנטראקציה שתיווצר תוך למידת תכניו.

*לפני הצגת הטקסט, התרגילים הנלווים, יובאו דרכי הצגת הנושא ודרכי סיכום:

*דרכי הצגת הנושא:

1. משחק "מה שייך למה"? קבוצת כרטיסים בערבית עם המילים עבר, מורשת, עתיד, יזמות ומילים השייכות לאחת מהמילים כגון טכנולוגיה, כבוד, חקלאות, תרבות, חברה, היסטוריה, אומנות ועוד.

2. פינת גאווה ישראלית- הצגת דמויות מההווה ומהעבר ויצירת חיבור בין לבין ערכים או יזמות. דמויות מההווה כמו מארק צוקרברג, עדי אלטשולר, גל גדות, גל פרידמן, עדה יונת, ישי ריבו, סיון רבה מאיר ודמויות מהעבר כמו בנין זאב הרצל, דוד בן גוריון, מנחם בגין, שמעון פרס, אליעזר בן יהודה.

דרכי סיכום הנושא :

1.דף אישי- אני והשורשים שלי. כל תלמיד כותב קטע אישי "מה אני יודע על העבר שלי, על מה חשוב לי לשמור ומה אני חולם ליזום בעתיד."

2.קולג' כיתתי עם מילים וביטויים מהטקסט.

היחידה תכלול "כרטיס כניסה" בו יתבקש התלמיד לדרג את מידת הערכת מסוגלותו להתמודד עם הבנה בסיסית של הטקסט, אוצר המילים, מענה על שאלות תוכן, ערבית דבורה, עבודת צוות. כמו כן, יופיע "כרטיס יציאה" בו יישאל התלמיד עד כמה היה מסוגל להתמודד עם כל אלו. שאלה חשובה באיזו מידה העמיק את זהותו עם עמו, מורשתו ומסוגלותו לתרום את חלקו בבניית מדינה מתקדמת.

יחידת לימוד בנושא: שרשי עמ"י – עבר, מורשת, יזמות

وحدة تعليم: جذور شعب إسرائيل: الماضي، التراث، والمبادرة

טקסט לכיתות ט - 'א

لِشَّعْبِ إِسْرَائِيلِ تَارِيخٌ طَوِيلٌ وَمُمَيَّزٌ. فِي الْمَاضِي بَنَى أَجْدَادُنَا الْبِلَادَ وَزَرَعُوا الْأَرْضَ وَتَرَكَوْا لَنَا تَرَاثٌ نَفْخَرُ بِهِ وَيُسَاعِدُنَا أَنْ نَعْرِفَ مَنْ نَحْنُ وَمَاذَا نَحِبُّ. فِي التَّرَاثِ الْيَهُودِيِّ قِيَمٌ مُهِمَّةٌ مِثْلُ الْإِحْتِرَامِ وَالتَّعَاوُنِ، وَالْمُسَاعَدَةِ. وَفِي الْحَاضِرِ يَتَّبِعُ الشَّبَابُ خُطَوَاتِ الْأَجْدَادِ وَيُشَارِكُونَ فِي مُبَادَرَاتٍ جَمِيلَةٍ، مِثْلُ مُسَاعَدَةِ الْمُجْتَمَعِ أَوْ تَطْوِيرِ أَفْكَارٍ جَدِيدَةٍ. وَبِقَضَلِ هَذِهِ الْمُبَادَرَاتِ نَضْعُ أَسَاسًا لِحَيَاةٍ أَحْسَنَ لِلْجَمِيعِ. الْمُسْتَقْبَلُ بَيْنَ أَيْدِينَا. مَعَ مَعْرِفَةِ مَاضِينَا، نَسْتَطِيعُ أَنْ نَبْنِي مُسْتَقْبَلًا أَفْضَلَ.

كُلٌّ وَاحِدٌ مِنَّا يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ مُبَادِرًا!
أَلْفِكْرَةُ الصَّغِيرَةِ يُمَكِّنُ أَنْ تُغَيِّرَ الْعَالَمَ!

المفردات אוצר מילים

الْمَاضِي الْعَبْر \ الْأَجْدَاد -האבות \ أرض-ארץ, אדמה\ תְּרַאת -מורשת \ فخر -היה גאה
ב.. \ سَاعَدَ - עזר ל\ جَذْر(ج)جذور -שורש\ شَعْب (ج) شُعوب - עם \ مُمَيَّزٌ - מיוחד,
ייחודי \ قِيَمَةٌ (ج) قِيَم -ערך, ערכים\ مُهِمٌّ -חשוב\ إِحْتِرَام - כבוד\ تَعَاوُن -שיתוף
פעולה\ مُسَاعَدَةٌ -עזרה\ الْحَاضِر -ההווה\ يَتَّبِع(م) يَتَّبِع -הלך בעקבות\ شَبَاب -נוער,
צעירים\ خُطْوَةٌ (ج) خُطَوَاتٍ -צעד, דרך\ شَارَكَ -השתתף\ مُبَادَرَةٌ (ج) -אזמחה\ مُجْتَمَع -
חברה\ تَطْوِير -פיתוח\ فِكْرَةٌ (ج) أَفْكَار -רעיון\ الْمُسْتَقْبَل -העתיד\ بِقَضَل -בזכות\ نَضْعُ

(וּזַע) - מניחים (הניח) \ אָסָס יסודות \ חַיָּה - חיים \ אֲפֻזֶּל - אָחֲסַן טוֹב יוֹתֵר \ מַעֲרִיפֶה - ידיעה, היכרות עם... \ אִסְטַעַג (מ) יִסְטַעֵג - היה באפשרותו, יכל \ אֲמֻכֵּן (מ) יֻמְכֵּן - היה יכול \ אֵנִי (מ) יֻכֹּן - היה \ מְבַדֵּר - יוזם, יזם \ עֵיזֵר (מ) יֻעֵיזֵר - שינה

תִּמְרִין תרגילים

א. תרגמו את הצירופים הבאים:

אֲלֻמְסַתְּקֵבֵל בְּאֵיּדֵנָא	נִפְחַר בְּרִאֲתָנָא	אֲיֶחְרָמ - צִימֶה מְהֵמֶה
יֻכֹּן מְבַדֵּרָא	מַעֲרִיפֶה אֲמַצִּי	חַיָּה אָחֲסַן
בְּנֵי אֲאֻגְדָּאד אֲבִילָאד	אֲאֻגָּר גְּדִידֶה	נְעִיזֵר אֲעָלֵם
ערכים חשובים	הסטוריה ייחודית	העם בישראל
מורשת יפה	בזכות העזרה	כבוד ושיתוף פעולה
היכרות עם העבר	עבר, הווה, עתיד	חברה טובה יותר
יוזמה יפה	פיתוח רעיונות	יזם צעיר

ב. השיבו על השאלות הבאות ופעלו בהתאם להוראות בכל שאלה:

1. בחרו את התשובה הנכונה:

- מָא הוּוּ מוֹזֻזֻע אֲנִסַּ (נושא הטקסט)?
- א. אֲטִבִּיעֶה בִּי אִסְרָאֵיל
- ב. גְּדוֹר שְׁעֵב אִסְרָאֵיל: אֲמַצִּי, אֲתֵרָא, אֲמְבַדֵּרָה
- ג. אֲעֻזֶלֶה אֲצִיפִיעֶה בִּי אִסְרָאֵיל

2. השלימו:

- א. אֲלִשְׁעֵב אִסְרָאֵיל _____ טוֹוֵיל וְ_____ .
- ב. בִּי אֲמַצִּי אֲאֻגְדָּאדָנָא _____ אֲבִילָאד וְ_____ אֲרֻזַּ .

3. כתבו "נכון" או "לא נכון"

- א. אִישְׁמֵל (כולל) אֲתֵרָא אֲיִהוּדִי צִימָא אֲלֻמְסַעֲדֶה אֲלֻתְעָוֵן וְ_____ .
- ב. אֲתֵרָא יֻעֻלְמָנָא מֵן נַחְן אֲקִשְׁעֵב _____ .

4. בחרו את התשובה הנכונה

- מָאדָא יֻעֻמֵל אֲשִׁבָּב אֲחִסֵּב אֲנִסַּ?
- א. יֻזְרַעוֹן אֲאֻזֵּט (בלבד)

ב. يُشَارِكُونَ فِي مُبَادَرَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ (שונות)
ת. يَدْرُسُونَ التَّارِيخَ فَقَطْ

5. בחרו את התשובה הנכונה

ما العلاقة (קשר) بين الماضي والمستقبل في النصّ؟
أ. لا علاقة بينهما

ב. الماضي يَمْنَعُنَا مِنَ التَّقَدُّمِ فِي المستقبل
ג. إِذَا عَرَفْنَا الماضي، نَسْتَطِيعُ بِنَاءِ المُسْتَقْبَلِ

6. סמנו את ההשלמה הנכונה:

تَعَلَّمْنَا مِنَ الأَجْدَادِ (السَّفَرِ حَوْلَ العَالَمِ \ زَرْعِ الأَرْضِ وَبِنَاءِ البِلَادِ)

7. בחרו את התשובה הנכונה:

مَعْنَى الجُمْلَةِ "الفِكرَةُ الصَّغِيرَةُ يُمكنُ أَنْ تُغَيِّرَ العَالَمَ":

א. لَا أَهْمِيَّةَ (חשיבות) لِالأفكار

ב. فَقَطْ (רק) الأفكار الكَبِيرَةُ مُهمَّة

ת. حَتَّى (אפילו) فِكرَةُ بَسِيطَةٍ تَضَعُ فَرْقًا (הבדל) كَبِيرًا.

8. העתיקו ותרגמו את שני המשפטים האחרונים בטקסט (בשורה האחרונה).

ב. האם שני המשפטים האלו משדרים אופטימיות (تَقَاوُل) או פסימיות (تَسَاوُم)? הסבירו.

9. ערבית דבורה:

א. شو دور الشَّبَابِ الحاضر حسب النصّ؟ شو دور اَلشَّبَابِ اَلحاضر حسب النصّ؟

ב. شو العلاقة بين الماضي والمستقبل حسب النصّ؟ شو اَلعلاقة بين الماضي والمستقبل حسب النصّ؟
ואלמסתקבל חסב אלנץ?

10. שאלות חשיבה ביקורתית: עבודה בקבוצות קטנות

إبحثوا الأسئلة التالية وقدموا إجاباتكم أمام الصفّ في نهاية النقاش.

דונו בשאלות הבאות והציגו את תשובותיכם במליאה בתום הדיון:

א. هل ينبغي على كلّ مدرسة تشجيع المبادرات؟ ما هي الإجابات وما هي السلبيات؟

האם בית ספר צריך לעודד יוזמות\יזמות? מהם היתרונות והחסרונות בנושא?

ב. هل يمكن لكلّ طالب أن يكون مبادراً?

האם כל תלמיד יכול להיות יזם?

ت. هل القِيم مثل التَّعاوُن والاحْتِرام مُهمَّة في حياتِكُم اليوميَّة؟ اِشرحوا وأعطوا نموذجا.

האם ערכים כמו שיתוף פעולה וכבוד חשובים בחייכם היומיומיים? הסבירו והדגימו.

11. שאלות חשיבה יצירתית: עבודה בזוגות:

أ. فكِّروا في فكرة تغيير في مدرستِكُم أو حارتِكُم. اكتبوا خطوات تنفيذ الفكرة واعرضوها بأسلوب إبداعيّ عن اختيارِكُم: عرض تقديمي, أغنية, أداء مسرحي وإلخ. يمكنكُم استخدام منصَّة الذكاء الاصطناعيّ.

חישבו על רעיון לשינוי בה"ס או השכונה שלכם. כתבו שלבים ליישום הרעיון והציגו את הרעיון בדרך יצירתית שתבחרו: מצגת, שיר, מיצג וכדומה. תוכלו לעשות שימוש בכלי של הבינה המלאכותית.

ב. اِختاروا مجالا تحبّه- الفن, الرياضة, العلوم إلخ وكتبوا فكرة لمبادرة تُخدِم طلاب مدرستِكُم. يمكنكُم استخدام أدّوات الذكاء الاصطناعيّ.

בחרו תחום שאתם אוהבים (אומנות, ספורט, מדע וכדומה) וכתבו רעיון ליוזמה שתשרת את תלמידי בית ספרכם. תוכלו לעשות שימוש בכלי הבינה המלאכותית.